

KESKKONNAAMET

AS HKScan Estonia
maria.karus@hkscan.com

Teie 05.05.2022

Meie 20.05.2022 nr 6-3/22/8976-2

**AS HKScan Estonia Kiltsi broilerifarmi
keskkonnamõju hindamise programmi
nõuetele vastavaks tunnistamine**

Austatud Maria Karus

Esitasite Keskkonnaametile keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 18 lg 1 AS HKScan Estonia Kiltsi broilerifarmi keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi (koostaja: Estonian, Latvian ja Lithuanian Environment OÜ, töö nr KL-21-003E) nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

I. ASJAOLUD

AS HKScan Estonia (registrikood 10156832, edaspidi arendaja) esitas Keskkonnaametile¹ keskkonnakompleksloa taotluse. Keskkonnakompleksloa taotletakse Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas Liivaküla külas Kiltsi farmi kinnistul (katastritunnus 92701:004:0145). Arendaja poolt kavandatava tegevuse eesmärgiks on kodulindude intensiivkasvatuse läbi linnuliha tootmine. Kiltsi broilerifarmi tootmisvõimsuseks planeeritakse 480 000 broilerikohta. Aastaseks tootmismahuks planeeritakse 4 miljonit broilerit. Planeeritava tegevuse asukohas paiknevad KMH programmi koostamise ajal amortiseerunud laudahooned, mis lammutatakse ning mille asemele rajatakse uus farmikompleks. Farmikompleksi rajamisel lähtutakse loomade heaolust ning arvestatakse ümbritseva keskkonnaga. Lisaks on arendajal plaanis käitise rajamisel liita ka Vaheliku kinnistu (katastritunnus 92701:004:0177) nurgaosa ning Kaalumaja kinnistu (katastritunnus 92701:004:0021).

Keskkonnaamet algatas 01.09.2021² AS HKScan Estonia Kiltsi broilerifarmi KMH (edaspidi Kiltsi broilerifarmi KMH) tuginedes KeHJS § 3 lg 1 p-le 1, § 6 lg 1 p-le 27, § 9 lg-le 1, § 11 lg-tele 2 ja 3, tööstusheite seaduse §-le 27 ning Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 16 „Veeosakonna põhimäärus“ punktidele 1.4, 2.2.3 ja 3.5. Keskkonnaamet teavitas mõjutatud isikuid ja asutusi KMH algatamisest samuti 01.09.2021 kirjaga ning 14.09.2022 avaldas teate väljaandes Ametlikud Teadaanded³.

¹ Registreeritud Keskkonnaameti infosüsteemis KOTKAS 11.08.2021 nr DM-115915-6 all.

² Registreeritud Keskkonnaameti infosüsteemis KOTKAS 01.09.2021 nr DM-115915-7 all.

³ https://www.ametlikudteadaanded.ee/avalik/teadaanne?teate_number=1816404.

Arendaja esitas 24.11.2021 kirjaga⁴ Keskkonnaametile Kiltsi broilerifarmi KMH programmi KeHJS § 13 kohase kontrolli läbiviimiseks. KeHJS § 15¹ kohaselt peab enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist otsustaja küsima programmi sisu kohta seisukohta kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Asjaomane asutus esitab otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse osas. Keskkonnaamet küsis 03.12.2021 kirjaga⁵ seisukohti Väike-Maarja Vallavalitsuselt, Põllumajandus- ja Toiduametilt, Terviseametilt, Rahandusministeeriumilt, Maa-ametilt ja Päästeametilt. Seisukohad edastasid kõik asutused välja arvatud Põllumajandus- ja Toiduamet. Keskkonnaamet kontrollis Põllumajandus- ja Toiduameti dokumendiregistrist kirja kohale jõudmist ning selle olemasolul järeldas, et Põllumajandus- ja Toiduametil ei pidanud vajalikuks seisukohti edastada. Asjaomastelt asutustelt laekunud seisukohad edastas Keskkonnaamet 11.01.2022 kirjaga⁶ koos omapoolsete märkuste ja ettepanekutega (6 tk) KMH arendajale ja ekspertgrupile programmi täiendamiseks.

Arendaja koostöös ekspertgrupiga täiendas saadud info alusel KMH programmi (sh ülevaade tehtud muudatustest esitati KMH programmi lisades) ja esitas täiendatud KMH programmi 07.02.2022 kirjaga Keskkonnaametile KeHJS § 15¹ lg 7 kohaseks kontrolliks ning KeHJS § 16 lg 1 kohaseks avalikustamiseks.

Kiltsi broilerifarmi KMH programmi avalik väljapanek toimus 09.03. – 24.03.2022. Keskkonnaamet teatas KMH programmi avalikust väljapanekust ja arutelu toimumisest maakondlikus ajalehes Virumaa Teataja (09.03.2022) ning Väike-Maarja Valla Infolehes (märtsikuu väljaanne), üldkasutatavates avalikes kohtades (Väike-Maarja vallavalitsuse teadetetahvel, Kiltsi rongijaam ja kohalik pood), väljaandes Ametlikud Teadaanded (07.03.2022)⁷ ja e-postiga ning postiga kavandatava tegevusega seotud asjaomastele asutustele ja isikutele (04.03.2022)⁸. KMH programmi eelnõuga oli võimalik tutvuda Keskkonnaameti kodulehel vastava alajaotuse all.

Kiltsi broilerifarmi KMH programmi avalik arutelu toimus 29.03.2022 algusega kell 17.00 Kiltsi rahvamajas (Turu 13, Kiltsi, Väike-Maarja vald) ja samal ajal veebiülekanadena MS Teamsi vahendusel. KMH programmi avaliku väljapaneku perioodil kirjalikke ettepanekuid ei esitatud. Avalikul arutelul osales 23 inimest ning veebikeskkonna MS Teams kaudu 2 inimest. Programmi avalikul arutelul tutvustati kavandatavat tegevust, tutvustati KMH programmi sisu, vastati suuliselt (arendaja ja ekspertide poolt) koha peal kavandatava tegevuse ja KMH programmi kohta tekkinud küsimustele.

Arendaja esitas 05.05.2022⁹ Keskkonnaametile KeHJS § 18 lg 1 alusel AS HKScan Estonia Kiltsi broilerifarmi KMH programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega, nende arvestamise selgituste, arvestamata jätmise põhjenduste ning programmi avaliku arutelu protokolliga nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

KeHJS § 18 lg-te 2 ja 3 kohane KMH programmi nõuetele vastavuse kontrollimine kuulub Keskkonnaameti pädevusse.

II. KAALUTLUSED

KeHJS § 18 lg 1 kohaselt arendaja esitab pärast KMH programmi avalikku arutelu programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega ning KeHJS § 17 lg-s 3

⁴ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 24.11.2021 nr 6-3/21/24715 all.

⁵ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 03.12.2021 nr 6-3/21/24715-2 all.

⁶ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 11.01.2022 nr 6-3/21/24715-8 all.

⁷ https://www.ametlikudteadaanded.ee/avalik/teadaanne?teate_number=1893281.

⁸ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 04.03.2022 nr 6-3/21/24715-10 all.

⁹ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 05.05.2022 nr 6-3/22/8976 all.

nimetatud kirjade koopiatega ja avaliku arutelu protokolliga otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks. Arendaja on Keskkonnaametile kõik nõutud dokumendid esitanud.

Keskkonnaamet peab KeHJS § 18 lg 2 alusel tuginedes KeHJS § 15¹ kohaselt esitatud asjaomaste asutuste seisukohtadele kontrollima programmi vastavust KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele, programmi asjakohasust ja piisavust kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamiseks ning programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamist või arvestamata jätmist.

2.1. KMH programmi vastavus KeHJS § 13 sätestatud nõuetele

KMH programmi sisu määrab KeHJS § 13. AS HKScan Estonia Kiltsi broilerifarmi programmis on nimetatud kavandatava tegevuse eesmärk (ptk 2) ja asukoht ja eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus (ptk 3) ning kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste kirjeldus (ptk 4). Esitatud on kavandatava tegevuse seos strateegiliste planeerimisdokumentidega (ptk 5) ning teave kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju, eeldatavate mõjuallikate, mõjuala suuruse ning mõjutatavate keskkonnaelementide kohta (ptk 6). KMH programmis on esitatud KMH läbiviimisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus (sh teave vajalike uuringute kohta, ptk 7), kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste KMH ning selle tulemuste avalikustamise ajakava (ptk 8), andmed arendaja, juhteksperti, ekspertrühma koosseisu kohta (sh nimetades ja põhjendades, milliseid valdkondi ja millist mõju hakkab iga ekspertrühma kuuluv isik hindama, ptk 9) ning asjaomaste asutuste loetelu (ptk 9).

Asjaomastest asutustest esitasid seisukohad Väike-Maarja Vallavalitsus, Terviseamet, Rahandusministeerium, Maa-amet ja Päästeamet. Rahandusministeerium tegi lähtudes KeHJS § 13 lg-st 4 ettepaneku lisada KMH programmi seos Lääne-Viru maakonnaplaneeringuga. Arendaja vastas omapoolset 04.02.2022 Rahandusministeeriumi kirjale. Teistel asjaomastel asutustel ei olnud ettepanekuid ega märkusi KMH programmi vastavuse osas KeHJS §-le 13. Keskkonnaamet kontrollis, et Rahandusministeeriumi ettepanek on KMH programmis täies mahus arvesse võetud.

Lähtudes eelnevast on AS HKScan Estonia Kiltsi broilerifarmi KMH programm koostatud vastavalt KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele.

2.2 KMH programmi asjakohasus ja piisavus kavandatava tegevuse KMH-ks

Arendaja poolt kavandatava tegevuse eesmärgiks on kodulindude intensiivkasvatuse läbi linnuliha tootmine. Kiltsi broilerifarmi tootmisvõimsuseks planeeritakse 480 000 broilerikohta. Aastaseks tootmismahuks planeeritakse 4 miljonit broilerit. Planeeritava tegevuse asukohas paiknevad KMH programmi koostamise ajal amortiseerunud laudahooned, mis lammutatakse ning mille asemele rajatakse uus farmikompleks. Farmikompleksi rajamisel lähtutakse loomade heaolust ning arvestatakse ümbritseva keskkonnaga.

Keskkonnaamet analüüsis asjaomastelt asutustelt laekunud ettepanekuid. KMH programmi parandamisel ja täiendamisel on arvestatud esitatud seisukohtadega ning KMH programmi on vastavalt nendele täiendatud. Keskkonnaameti hinnangul on KMH programm asjakohane ja piisav kavandatava tegevuse KMH-ks, mis annab tegevusloa andjale info keskkonnakompleksloa andmise üle otsustamiseks. Hindamise käigus selgitatakse välja eesmärgi täitmiseks sobivad lahendused ning kavandatava tegevusega kaasnevad keskkonnamõjud.

KMH programmi kohaselt on KMH juhteksperdiks Toomas Pallo (KMH litsents nr KMH0090, kehtib kuni 16.10.2022), kelle mõjuvaldkondadeks on pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmeteke, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid, alternatiivide võrdlus. Lisaks juhteksperdile kuuluvad KMH eksperdirühma Kaido Soosaar (maavara, pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmeteke, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, mets, kaitstavad loodusobjektid, alternatiivide võrdlus); Kerli Leetsaar (inimese tervis, pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmeteke, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid, kultuuripärand, geoloogia, maavara, vee-elustik, alternatiivide võrdlus); Birgit Kena (pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmeteke, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid, kultuuripärand, alternatiivide võrdlus) ja Liis Nõgu (GIS, kaartide koostamine).

KMH juhteksperdil on kehtiv KMH litsents (kuni 16.10.2022). Arvestades KMH juhteksperdi pädevust ja eksperdirühma koosseisu, on Keskkonnaamet veendunud, et eksperdirühm on pädev ja piisav kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindama.

2.3 KMH programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine

KeHJS § 15¹ kohaselt peab otsustaja enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist küsima programmi sisu kohta seisukohti kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Tulenevalt KeHJS § 15¹ lg-st 4 esitab asjaomane asutus otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse kohta.

Väike-Maarja Vallavalitsus, Terviseamet, Maa-amet ja Päästeamet KMH programmi asjakohasuse ja piisavuse ning ekspertrühma koosseisulise piisavuse kohta ettepanekuid ei esitanud. Rahandusministeerium tegi lähtudes KeHJS § 13 lg-st 4 (asjakohasus ja sisu) ettepaneku lisada KMH programmi seos Lääne-Viru maakonnaplaneeringuga. Rahandusministeeriumil ekspertseisu koosseisulise piisavust kohta ettepanekuid ei olnud. Keskkonnaamet kontrollis, et Rahandusministeeriumi ettepanek on KMH programmis täies mahus arvesse võetud. Keskkonnaamet nõustub KMH programmis tehtud paranduste ja muudatustega.

KeHJS § 16 lg-te 1 ja 5 kohaselt tuleb korraldada KMH programmi avalik väljapanek ja avalik arutelu, mille käigus on igal inimesel õigus tutvuda KMH programmi ning muude asjakohaste dokumendituga, esitada programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid.

KMH programmi avaliku väljapaneku perioodil kirjalikke seisukohti KMH programmi kohta ei laekunud. Sellest lähtuvalt puudus Keskkonnaametilt vajadus esitatud seisukohtade arvestamise kontrollimiseks KMH programmis. Avalikul arutelul tõstatatud küsimused said koha peal rahuldavad vastused ning neile eraldi kirjalikult vastamine ei olnud vajalik.

2.4 KMH aruande esitamise tähtaeg

KeHJS § 18 lg 8 kohaselt, kui arendaja ei ole kahe aasta jooksul käesoleva otsuse tegemisest arvates esitanud otsustajale KMH aruannet avalikuks väljapanekuks, kaotab programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

III. OTSUSTUS

Arvestades eeltoodut ning tuginedes KeHJS § 9, § 18 lg-tele 2-4 ja 8, tööstusheite seaduse §-le 27, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ p-dele 2.4.1 ja 3.5 ja Keskkonnaameti peadirektori 03.02.2022 käskkirja nr 1-1/22/18 „Volituste andmine“ p-le 1 ja lisa „Allkirjaõigused“ Keskkonnakasutuse valdkond punktile 29 ning arvestades käesolevas otsuses toodud asjaolusid:

1. Keskkonnaamet tunnistas AS HKScan Estonia Kilti broilerifarmi keskkonnamõju hindamise programmi nõuetele vastavaks.
2. AS-l HKScan Estonia esitada Muraka veisefarmi keskkonnamõju hindamise aruanne Keskkonnaametile avaliku väljapaneku korraldamiseks hiljemalt kahe aasta jooksul käesolevast otsusest arvates. Vastasel juhul kaotab AS HKScan Estonia Kilti broilerifarmi keskkonnamõju hindamise programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Teadmiseks: Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (kerli@severitas.ee, elle@environment.ee)

Karl Markus Wahlberg 5885 7049
karl.wahlberg@keskkonnaamet.ee